

Format schriftelijke vragen bij de programmabegroting 2020

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
1	ONS Voorschoten	Waar het betreft: schoolgebouwen, niet eigendom zijnde van de gemeente: kan toegelicht worden wat er precies wordt bedoel met kostendekkend huren, in tabel pag 169?	De raad heeft 15 november 2018 besloten om kostendekkende huren in te voeren. Voor de huidige huurders is overeengekomen dat de meeropbrengsten vanuit de kostendekkende huren wordt ingezet om deze huurders te compenseren. Deze compensatie staat onder taakveld 0.1.
2	ONS Voorschoten	Baten huur media 51 K EUR. Om welke baten gaat het hier?	Het gaat hier om de hogere baten als gevolg van het verhogen van de huur van Wijngaardenlaan 4 (bibliotheek) naar kostendekkend niveau.
3	ONS Voorschoten	Bijdrage WODV is 94 k EUR hoger in 2020 dan in 2019. Lasten stijgen echter met 144 K EUR, volgens de tabel op blz. 41. Wat is oorzaak van resterende stijging van 50 K EUR?	Het resterende verschil wordt veroorzaakt door hogere geraamde lasten voor planmatig onderhoud.
4	ONS Voorschoten	Kan het college aangeven hoeveel beheerskosten kosten voor het Ijsbaanterrein worden gemaakt en wat de inkomsten van het Ijsbaanterrein zijn?	De jaarlijkse kosten voor het onderhoud aan het ijsbaanterrein bedragen circa € 10.000. Wij ontvangen geen inkomsten.
5	ONS Voorschoten	In de 2e alinea staat dat we zelf (mede) regie voeren over de inrichting van ons dorp en het aanbod van voorzieningen. Wanneer we voor een zelfstandig Voorschoten gaan, wat wordt hier nou mee bedoeld?	Uitgangspunt is inderdaad een zelfstandig Voorschoten. Wij voeren dus zelf regie op de inrichting van ons dorp. Met "mede" bedoelen wij dat dit niet alleen iets is voor het gemeentebestuur van Voorschoten, maar dat participatie van Voorschotense inwoners ook een belangrijk onderdeel hierin is. Met "mede" wordt dus niet bedoeld op samenwerking in de Leidse regio of regie van andere samenwerkingen op de inrichting van ons dorp.
6	ONS Voorschoten	Kan het college aangeven wat bedoeld wordt met een flexibele invulling van ruimte op bedrijventerreinen. Welke acties worden van de gemeente gevraagd en welke nieuwe uitgaven zijn daar mee gemoeid?	De flexibele invulling heeft betrekking op het verkennen van mogelijkheden om tot een mogelijk intensievere invulling van bedrijfsruimtes te komen. Het oude Mexx gebouw is een goed voorbeeld. Er zal bijvoorbeeld gekeken kunnen worden naar de mogelijkheden om in samenwerking met de investeerders en ondernemers een nieuwe strategie te kunnen opstellen voor het pand. De focus zal zijn dat de ruimtes optimaal worden benut voor bedrijvigheid.
7	ONS Voorschoten	We verbeteren de kwaliteit van het sloot- en oppervlakte water. Welke concrete acties worden door het college in 2020 voorzien? Gaat dat ook in samenspraak met bijvoorbeeld de VVB?	Vanuit het IWKp is het beleid dat er een geringe verbetering van de waterkwaliteit wordt gerealiseerd door het afkoppelen van hemelwater o.a. bij de Leidseweg Noord. Met de nieuwe werkmethode integraal gebiedsgericht werken wordt in 2020 voor de wijk Adegeest breed bekeken welke kansen er zijn om de waterkwaliteit te verbeteren. In de reguliere overleggen (3 á 4 per jaar) met de VVB worden onder andere ook deze onderwerpen meegenomen.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
8	ONS Voorschoten	Er worden 300 nieuwe woningen gebouwd in 4 jaar. Welke jaren zijn dat, en hoeveel nieuwe woningen in welk jaar? Wordt met bouwen bedoeld: woonklaar opleveren in dat jaar?	Tussen de startbouw en het moment van opleveren zit over het algemeen 6 t/m. 12 maanden. Het streven is dat er binnen 4 jaar 300 woningen zijn opgeleverd. Met name vanaf 2021 zal er een toename zijn in de bouwproductie. De meeste woningen zullen gebouwd worden in de projecten Intratuin, Starrenburg III en Segaar Arsenaal. Ook het project Beresteijn zal in deze periode opgeleverd worden. De woningen worden gebouwd door particuliere projectontwikkelaars. Dit betekent dat het jaartal waarin woningen opgeleverd worden mede afhankelijk is van het tempo dat zij wensen te maken in de projecten. De verwachting is dat de eerste fase van 19 woningen in het project Roosenhorst nog dit jaar van start gaat. Hier is inmiddels begonnen met het bouwrijp maken van de grond. Zoals ook geldt voor andere projecten kunnen de ontwikkelingen omtrent het Programma Aanpak Stikstof (PAS) nog voor vertraging zorgen. Verwacht wordt dat dit niet het geval zal zijn voor het project Roosenhort. Dit wordt nog geverifieerd. Zie ook de beantwoording op de vragen 59, 76, 77 en 112.
9	ONS Voorschoten	Welke inzichten liggen er ten grondslag aan het inzetten van 4 i.p.v. 6 brandweermensen? Waarom nu pas?	Hier liggen brandtechnische inzichten aan ten grondslag als het gaat om de meest voorkomende branden in relatie tot de snelheid waarmee de brandweer op een bepaalde plaats kan zijn. Bij uitruk met vier personen kan eerder vertrokken worden in plaats van te wachten op de gangbare uitruk met 6 personen. In de Veiligheidsregio Hollands Midden is tot nu toe gekozen om nog niet met dit concept te werken, omdat eerst gewacht is op een aantal lessons learned uit experimenten bij andere regio's met dit concept. Wel is in Hollands Midden de combi-regeling van kracht, waarbij een tankautospuut wel kan vertrekken met minder dan 6 personen, maar altijd een tweede tankautospuut van een andere post ook aanrijdt. De aankomende periode wordt, mede op aandringen van de arbeidsinspectie, dit verder uitgewerkt (januari 2020) en geïmplementeerd (medio 2020).
10	ONS Voorschoten	Laat ons netwerk uitbreiding van laadpalen toe, zeker in combinatie met bijvoorbeeld elektrisch koken en verwarmen? Het gaat niet om de vraag wie verantwoordelijk is. Het gaat om: is de capaciteit van het netwerk voldoende.	T.a.v. uitbreiding van het aantal laadpalen in de gemeente Voorschoten in 2020 zijn er op dit moment geen knelpunten bekend of te verwachten. De mogelijkheden van de capaciteit van het netwerk t.b.v. een alternatief voor verwarming van huizen wordt onderdeel van de transitievisie warmte. De gemeente stemt dit traject tevens af met de netbeheerder Alliander.
11	ONS Voorschoten	Waaruit bestaat de hulp aan bewoners bij aanvraag plaatsen elektrische laadpalen?	De hulp houdt in dat inwoners en ondernemers een laadpaal kunnen aanvragen waardoor zij in hun laadbehoefte worden voorzien. Op de website van de gemeente staat aangegeven hoe een laadpaal kan worden aangevraagd en welke voorwaarden hiervoor gelden.
12	ONS Voorschoten	Waaruit bestaat de goede samenwerking met Leiden en Leidschendam-Voorburg m.b.t. aanpak verkeer, zijn er resultaten?	Afstemming en samenwerking vindt plaats op diverse terreinen, zoals Velostrada, RijnlandRoute, MIRT Verkenning A4. Bij het onderwerp geluidschermen wordt gezamenlijk opgetrokken met Leiden en L-V richting de provincie. De Provincie heeft onder andere besloten om de geluidsschermen er moeten komen. Rijkswaterstaat moet er nog over besluiten wanneer ze er definitief komen.
13	ONS Voorschoten	Beleidsmatig wordt aansluiting gezocht bij andere vormen van leerlingen vervoer. Welke vormen heeft het college voor ogen?	Jeugdhulpvervoer, Wmo vervoer en andere vormen van doelgroepenvervoer.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
14	ONS Voorschoten	Voorstel 382 K EUR beschikbaar te stellen voor versnelling uitvoering infrastructurele projecten en doelstellingen coalitieakkoord. Waaraan wordt dit bedrag volgens voorstel precies aan uit te geven?	De 382 k maakt onderdeel uit van het bij begroting vast te bestemmingsvoorstel. Het college wil de besteding ervan concretiseren als onderdeel van de volgende, nog door u te ontvangen beleidsvoorstellen. •Versterkingsmaatregelen wonen: naar het oordeel van het college is een extra tijdelijke inspanning wenselijk om de ambities, neergelegd in coalitieakkoord en woonvisie daadwerkelijk uit te voeren, bovenop de thans beschikbare capaciteit. In het kader van de uitvoeringsagenda wonen zal dit worden uitgewerkt. •Maatregelen voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed - Thans wordt in technische zin onderzocht welke maatregelen nodig zijn om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen. In het kader van het ut te brengen beheerplan vastgoed zal het college aangeven voor welke maatregelen tijdelijk extra capaciteit nodig is. Dit geschiedt in nauwe samenhang met het uit te brengen milieubeleidsplan en de accommodatienota. •Uitvoeringsmaatregelen i.h.k.v. de RES en afvalbeleidsplan - De regionale energiestrategie (RES) is verplicht gesteld in het Klimaatakkoord. Daarin worden keuzes gemaakt over de duurzame opwek van zon en wind en de warmtevoorziening van de gebouwde omgeving. Deze keuzes worden na vaststelling van de RES doorvertaald in lokaal beleid. Dit zijn zeer grote opgaven die op de gemeente afkomen en waar geld voor nodig is om deze ontwikkelingen versneld mogelijk te maken. In het kader van het mileubeleidsplan zal de het college aangeven voor welke maatregelen extra geld wenselijk is uit de gereserveerde 382K. •Routekaart Leidse regio Het college geeft met instemming van de raad invulling aan de kaders, gesteld in de routekaart Leidse regio. We zijn inmiddels na uitgangspunten en inventarisaties van de samenwerking aangekomen in de vraag hoe invulling te geven aan die oriëntatie. Dat is een ingewikkeld proces, waarbij de ontwikkeling van het sociaal domein voorop loopt. Het college zal naar aanleiding van het Berenschotrapport met voorstellen komen, welke stappen gezet gaan worden om verdere invulling te geven aan de oriëntatie op de Leidse regio, en voor welke maatregelen een beroep wordt gedaan op de gereserveerde 382K.
15	ONS Voorschoten	Waar wordt het voorgestelde bedrag van 95 K EUR in 2020 aan uitgegeven?	€50.000 wordt uitgegeven aan de realisatie van een toeristisch informatiepunt, het versterken van het DNA van Voorschoten en de stimuleringsbijdrage voor het versterken van de concurrentiekracht door de Marketing Stichting. Het overige deel wordt uitgegeven aan uren voor de werkorganisatie.
16	ONS Voorschoten	Wanneer kan de raad het onderzoek/verslag van de marketingstichting gericht op het versterken van toerisme in Wassenaar en in Voorschoten verwachten? Is er in de begroting 2020 voorzien in (gedeeltelijke) uitvoer van deze plannen in 2020, hoewel de uitkomst van het onderzoek nog niet bekend is?	In 2017 is een nulmeting verricht naar de economische en maatschappelijke betekenis van toerisme en recreatie. Binnenkort wordt een tussentijdse evaluatie van het beleid opgeleverd (o+1 t meting). De afgesproken resultaten uit het convenant 2017-2019 met de marketing stichting zijn behaald, Verder is een eerste concept van het marketingplan van de Marketingstichting afgestemd. Tussentijds worden de effecten van acties gemeten (bezoekers van website en social media, 55+beurs, etc). Dit geeft voldoende inzichten voor verdere uitvoering van plannen.
17	ONS Voorschoten	"Opbrengst afvalstoffenheffing niet meer dan 5,7% stijging " staat op pag. 111. De hoogte van deze heffing wordt door middel van deze begroting vastgesteld. Hoe is deze norm, kennelijk een bepalende grenswaarde, van maximaal 5,7 % voor 2020 vastgesteld ?	De norm is maximaal 100% kostendekkendheid, er is geen grenswaarde hiervoor bepaald voor 2020. De kosten voor afvalstoffenheffing zijn toegenomen en hiervan is een deel (inclusief 1,4% inflatie) in de opbrengst verwerkt. Verder is voorgesteld een bedrag te onttrekken aan de egalisatievoorziening om de stijging te matigen. Indien dit niet zou gebeuren stijgt het tarief met meer dan 11%.
18	ONS Voorschoten	Waarom is het vervangen van deze verlichting noodzakelijk? Het vraagstuk al dan niet vervangen zou in het licht van de historische en romantische uitstraling van de huidige armaturen gezien kunnen worden.	Zoals in de kadernota 2020 aangegeven kan het onderhoud van de armaturen onvoldoende geborgd worden. Onder andere doordat onderdelen beperkt tot niet meer verkrijgbaar zijn en er nauwelijks expertise is om het onderhoud aan gas-lantaarns uit te voeren.
19	ONS Voorschoten	Kan het college aangeven in hoeveel gemeenten in Nederland de gezichtsbepalende straten in het centrum nog worden verlicht met originele gas-armaturen ?	Er zijn geen gemeenten bekend waar gezichtsbepalende straten met gas-armaturen zijn verlicht.
20	ONS Voorschoten	tabel 11. lasten 2.1 : Begroting 2019 (3.149 K EUR) is 596 K EUR hoger dan jaarrekening 2018 (2.553 K EUR). Begroting 2020 (3.265 K EUR) vertoont opnieuw een forse stijging, ditmaal van 116 K EUR t.o.v. voorgaande jaar. Ook op de langere termijn zijn forse lasten stijgingen voorzien. Wat is de reden van deze aanzienlijke en aanhoudende stijging van lasten op dit taakveld?	Tussen de jaarrekening 2018 (lasten) en de begroting na wijziging 2019 (lasten) is het verschil van 596K grotendeels te verklaren als volgt: 10K parkeeronderzoek centrum. 25K verkeersonderzoek rotonde, 70 k uitv. Coalitieakkoord voorjaarsnota '19, 60K verkeersmaatregelen Multatulilaan, 210K stijging afschrijvingslasten, 100K stijging storting Voorziening, 80K stijging bijdrage WODV. In het meerjarenbeeld stijgen de lasten vanwege stijgende kapitaallasten ten gevolge van de afschrijvingslasten Rijnlandroute.
21	ONS Voorschoten	Voorgesteld wordt 35 K EUR te besteden aan een pilot energiebesparing Dobbewijk. Is het het college bekend dat energiebesparende maatregelen bij de verlichting van onze Sportvelden voor het oprapen liggen ?	De potentie van ledverlichting bij sportverenigingen is bekend bij het college.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
22	ONS Voorschoten	In de kadernota 2020 is aangekondigd: om 35 K EUR pilotproject Dobbewijk op te gaan nemen in de begroting 2020. De begroting 2020 is op dit moment niet goedgekeurd door de raad. Op pagina 56 van de begroting staat dat deze pilot in oktober 2019 al is gestart. Is dat juist? Zo ja, welke raadsakkoord ligt hieraan ten grondslag?	In de kadernota 2020 wordt aangekondigd €15k op te nemen in de begroting 2020 voor het pilotproject Dobbewijk. Het pilotproject zal, afhankelijk van de subsidieaanvraag bij de provincie, zo snel mogelijk van start gaan in 2019. Momenteel is het afwachten op antwoord van de provincie binnen het gestelde termijnperiode van de aanvraag. De €15k is begroot voor de vervolgstappen uit de evaluatie van het pilotproject in 2020. De pilot gaat in oktober 2019 van start, maar de subsidie uitspraak van de provincie laat langer op zich wachten.
23	ONS Voorschoten	Uit de tekst in de kadernota m.b.t. dit punt blijkt dat het college wil inzetten op : inzicht krijgen en strategie ontwikkelen m.b.t. snel internet. Zonder met de benodigde investering van 20 K EUR verder iets met de infrastructuur zelf te doen. Snel internet zou tot gevolg hebben: minder verkeer. Het is algemeen bekend dat op macro-niveau inderdaad kan worden gesteld dat meer thuiswerken leidt tot, per saldo, minder files. Snel internet leidt echter niet tot zondermeer tot meer thuiswerken. Het is niet aannemelijk te maken dat de huidige snelheid van internet in het centrum en rond het station een bottleneck vormt voor: een transitie naar meer thuiswerken. De snelheid van internet is op elke computer overigens met enkele muisklikken eenvoudig vasttestellen. Kan het college aangeven of er verwachting is dat als de snelheid van internet in genoemde gebieden, stel met factor 10 toeneemt, wat aanzienlijk is, dit zal leiden tot minder verkeer, of dat dit juist meer verkeer zal aantrekken?	Dit is een uitwerking van het Coalitieakkoord. De 20k is een inschatting van de kosten voor het onderzoek naar de huidige status en mogelijke ontwikkeling van een strategie. De aangedragen punten door ONS Voorschoten worden meegenomen in de verkenning.
24	ONS Voorschoten	Een muurschildering van flora en fauna in de tunnel Kniplaan/Veurseweg wordt voorgesteld. Welke kosten ten laste van de begroting zijn hiermee gemoeid? Is het college van mening dat het voor de hand ligt om juist ondergronds, in een koude en tochtige tunnel, flora en fauna te bewonderen?	Het betreft een project van de Landschapstafel Duin Horst & Weide (DH&W). De bijdrage van Voorschoten is € 3.238 wat ten laste komt van het structurele Pact van Duivenvoordebudget. De overige kosten worden betaald door de provincie (50%) en de andere gemeenten. De dieren en planten op de tunnelwanden wijzen de recreatieve fietser op de dieren en planten in het weidegebied van Duin Horst & Weide. De afbeeldingen in de twee andere tunnels verwijzen naar de duinen en naar de horsten. Het beschilderen van de tunnels is ook behoord om DH&W een aantrekkelijker verblijfsgebied te maken vanwege toerisme en aangename verblijf in de buitenruimte.
25	ONS Voorschoten	De huurverhoging voor verenigingen en stichtingen zal volgens raadsbesluit middels subsidies worden gecompenseerd. Waar is in de begroting deze compensatie voor 2020 inzichtelijk gemaakt?	Deze compensatie (subsidie) wordt zichtbaar onder de lasten van taakveld 0.1.
26	CDA	Zou de gemeente onder preventief toezicht zijn geplaatst indien de restwaardesystematiek niet in de begroting zou zijn verwerkt (ceteris paribus)?	Nee. De toepassing van de restwaardesystematiek maakt onderdeel uit van de door de gemeenteraad aangedragen denkrichtingen voor het sluitend maken van de begroting. Binnen die richtingen heeft het college keuzes gemaakt. Bij elk samenstel van keuzes hanteert het college als uitgangspunt het aanbieden van een reëel en structureel sluitende begroting. Het oordeel van de provincie m.b.t. toezicht voor 2020 is niet aan de gemeente maar aan de provincie zelf en is mede afhankelijk van de aangeboden en uiteindelijk vastgestelde begroting. Als de begroting volledig intact blijft op de restwaardesystematiek na, en deze besluit uw raad niet vast te stellen dan ziet het (structurele en reëel) financiële plaatje er onder aan de streep als volgt uit: 2020: 261K nadelig 2021: 415K nadelig 2022: 754K nadelig en 2023: 203K nadelig. Daarmee stelt de raad geen reëel en structureel sluitende begroting vast en zouden dus extra keuzes van de raad noodzakelijk zijn om tot een structureel sluitende begroting te komen.
27	CDA	Volgens het bbv moet er een gegronde reden zijn om een beleidswijziging door te voeren mbt de wijze van afschrijving (= restwaarde). Wat is hier de gegronde rede?	Vanuit de gedachte dat gebouwen en goederen altijd een restwaarde hebben acht het college het mede met het oog op de circulaire economie gegrond om een restwaarde te hanteren voor gemeentelijk vastgoed en tractie. De afschrijvingssystematiek houdt hier tot op heden geen rekening mee.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
28	CDA	De cie bbv raadt de toepassing van generieke restwaardepercentages af. Waarom volgt het college in deze niet de zienswijze van de cie bbv?	De Commissie BBV geeft aan dat de restwaarde reëel en per actief dient te worden geschat. "Het hanteren van een vast percentage restwaarde voor bijvoorbeeld het totale vastgoed doet onvoldoende recht aan de individuele kenmerken van de materiële vaste activa." Het college van Voorschoten heeft zorgvuldig de verschillende activagroepen bekeken en doet daar in de wijzigingsverordening per activagroep een voorstel voor. Hierin wordt het advies van de commissie BBV derhalve gevolgd. Zie ook de wijzigingsverordening van de financiële verordening als bijlage bij de begroting 2020. Het percentage is daarmee immers niet generiek toegepast op alle materiele activa maar is afzonderlijk van toepassing op de verschillende activasoorten. Hierbij hebben we globaal onderscheiden de volgende activa waarbij een restwaarde behouden blijft: gebouwen (30% restwaarde), tijdelijke huisvesting (10% restwaarde) en vervoersmiddelen (10% restwaarde). Bij het bepalen van de restwaarde is het principe toegepast dat er niet vanuit gegaan kan worden dat de bestemming (bijv. bouw of maatschappelijk) aangepast wordt aan de financieel meest rendabele optie. Hiermee past het college consistent voor de verschillende activagroepen dit beleid toe. Deze lijn is tevens afgestemd met en geniet de steun van accountant.
29	CDA	In de nota schuldreductie van 2018 is afgesproken dat eenmalige opbrengsten ten bate worden gebracht van de reserve. Met de introductie van de restwaardesystematiek komen dergelijke opbrengsten defacto ten bate van de exploitatie (ipv in de reserve). Waarom verandert het college binnen zo'n kort tijdsbestek de financiële kaders van de nota schuldreductie?	In de nota Schuldenbeheersing is bepaald: "Incidentele inkomsten uit de verkoop van onroerend goed worden in beginsel ingezet voor de verlaging van de schuldpositie van de gemeente. In bijzondere omstandigheden kan, mits goed onderbouwd, van deze beleidsregel worden afgeweken." Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen baten in de exploitatie en inkomsten in de vorm van liquiditeiten. De nota schuldbeheersing heeft met name betrekking op het tweede. Van de beleidsregels zoals vastgesteld in de nota schuldenbeheersing wordt derhalve niet afgestapt.
30	CDA	In de kadernota is het principe van de restwaardeystematiek wel genoemd, percentages van restwaarden zijn echter niet als kaders gesteld in de kadernota. Is dat juist?	Dat is juist. In de kadernota is de restwaardesystematiek bij de gemeenteraad onder de aandacht gebracht, nader onderzoek en afstemming moest echter nog plaatsvinden. In het zomerreces heeft dit plaatsgevonden waardoor er bij de voorliggende begroting een wijzigingsverordening van de financiële verordening aan u wordt aangeboden inclusief de percentages die u bedoelt. Hiermee stelt u de kaders vast.
31	CDA	Wat gebeurt er in financiële zin indien restwaarden bij afstoting van het actief hoger zijn dan de verkoopopbrengst?	Dit zal technisch gesproken resulteren in een nadeel dat ten laste van het betreffende boekjaar zal moeten worden gebracht.
32	CDA	Hoe hoog schat het college het risico in dat restwaarden hoger zijn dan verkoopopbrengsten? Is het risicoregister hierop aangepast ? Zo nee, is het weerstandsvermogen dan nog wel actueel?	Het college schat dat risico niet hoog in. Het risico is vermeld in de begroting bij de toelichting op de restwaardesystematiek. Het is echter nog niet in de risicoparagraaf toegelicht omdat het definitieve besluit hierover nog plaats moet vinden. Na besluitvorming wordt de paragraaf weerstandsvermogen indien noodzakelijk, in het eerstvolgende P&C document waar dit van toepassing op is, aangepast. We willen hierbij wel aanmerken dat de hoogte van verkoopopbrengsten afhankelijk is van de door de gemeenteraad vast te stellen bestemming (bestemmingsplan). Dit bemoeilijkt op voorhand het inschatten van het risico. Door de restwaarde niet per pand te bepalen maar per activagroep wordt het risico eveneens verkleind.
33	CDA	De introductie van de restwaardesystematiek toont volgens het CDA een gelijkenis met 2014 toen kapitaallasten zijn afgeboekt ten laste van de NUON-reserve om daarmee de nieuw verworven ruimte direct aan te wenden voor nieuwe investeringen. Ziet het college die overeenkomst in de vrijval van kapitaallasten en de directe aanwending daarvan ook ?	Het college ziet die overeenkomst niet. De in 2014 verrichte afboeking (in overeenstemming met het toenmalige coalitieakkoord) van de activa betrof voornamelijk investeringen met maatschappelijk nut. Onder het toen geldende BBV regime was het nog toegestaan om activa met een maatschappelijk nut in 1 keer af te schrijven. Voor deze afboeking is een beroep gedaan op de reserves. In de begroting 2015 is aangegeven dat de voordelen ten gevolge van het afboeken van activa in 2015 een voordeel (op begrotingsbasis) heeft opgeleverd van bijna 700K aflopend naar ruim 500K in 2018. het afschrijvingsplafond (maximale stijging van de afschrijvingslasten) van 100K jaarlijks was echter ook al van toepassing op die begroting. De nu voorliggende restwaardesystematiek heeft betrekking op het realiteitsgehalte van afschrijven naar 0 terwijl er in het economisch verkeer sprake is van een verhandelbaar goed waar een economische waarde tegenover staat. Het college doet ten gevolge van de voordelige saldi van de begroting en het meerjarenbeeld slechts voor 2020 een bestemmingsvoorstel aan de gemeente, en ziet daarmee af van structurele aanwending zoals in de vraag gesuggereerd wordt.
34	CDA	Het CDA is van mening dat het de introductie van de restwaardesystematiek louter heeft plaatsgevonden om een sluitende begroting te presenteren. Is dat juist?	Dat is niet juist. De restwaarde systematiek leidt tot meer stabiliteit in het financiële beeld. Het sluit ook aan bij het circulaire denken over goederen met een restwaarde en hergebruik. Dit geschiedt binnen strikte grenzen. Conform de besluitvorming in de kadernota 2020 heeft het college een sluitende begroting aangeboden aan de gemeenteraad. De restwaardesystematiek maakt onderdeel uit van de denkrichtingen die de raad bij de kadernota heeft vastgesteld.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
35	CDA	In de begroting is op jaarbasis telkens circa 800 k genomen voor nieuw beleid (de GR- en inclus). Dekking wordt gevonden door risicovolle herwaardering van(hoge) restwaarden van activa. Waarom heeft het college niet gekozen voor het bijstellen van (nieuwe) ambities ipv kosten apriori te dekken uit hypothetische restwaarden?	Dit is geen technische vraag maar een politieke vraag. Het college geeft aan dat de integrale afweging over het nieuwe beleid (de GR-en inclus) heeft plaats gevonden bij de kadernota. Juist om het nieuwe beleid zoals vastgesteld in de kadernota uit te kunnen voeren kiest het college ervoor het meerjarenbeeld niet sluitend te maken door nieuw beleid te schrappen. Een voorbeeld is de beslissing om de bijdrage aan het zwembad, in afwijking van het herstelplan, overeind te laten en daar dekking voor te zoeken. Het college heeft ter uitvoering van de besluitvorming kadernota denkrichtingen verkend en daaruit een keuze gemaakt.
36	CDA	Welke argumenten liggen ten grondslag aan de afweging om 30 % en 10 % restwaarden toe te passen? Waarom niet 40 % en 20 % of 20 % en 10 %?	Voor de restwaarde van panden is gekozen voor een percentage van 30% waarbij bij de bepaling van het percentage is gekeken naar de onderstaande zaken: 1) Van de gemeenten die de restwaardesystematiek toepassen is vastgesteld dat de restwaarde die wordt gehanteerd bij panden ligt tussen de 25 % en 50%. Een restwaarde van 50% werd door onze accountant afgeraden (argument: te hoge inschatting) waarbij is aangegeven dat de restwaarde zou moeten liggen tussen de 25% en de 45%. Uitgangspunt is het hanteren van een gewogen gemiddelde van 35% waarbij voorzichtigheidshalve gekozen is voor een restwaarde van 30%. 2) Gebleken is uit de recente verkoopopbrengsten (bijv. Prof. Einsteinlaan 5) dat de restwaardeinschatting van 30% een laag risico oplevert. De verkoopopbrengst was namelijk ruim boven de restwaarde van 30%. Ook voor toekomstige verkopen van panden wordt ingeschat dat de opbrengst de restwaarde te boven gaat. Het hanteren van 30% levert daarmee een laag risico op.
37	CDA	In de tabel op blz 14 wordt de instelling van de restwaardesystematiek gepresenteerd als een autonome ontwikkeling.Is dat wel een juiste voorstelling van zaken (richting raad en richting in de inwoners van voorschoten)? Hierin kunnen toch lokale afwegingen worden gemaakt ? zodat van een autonome ontwikkeling geen sprake is?	Wellicht is het inderdaad geen autonome ontwikkeling en zou het op een andere manier gepresenteerd hadden kunnen worden. Het feit dat dit is gepresenteerd als autonome ontwikkeling doet niet af aan de lokale afwegingen die gemaakt kunnen worden. De gemeenteraad kan na afweging anders besluiten. Het college doet de gemeenteraad een voorstel via een wijzigingsverordening. Het autonome effect heeft betrekking op het feit dat er sprake is van een ontwikkeling van de jaarlijks terugkerende kapitaallasten.
38	CDA	De reserve kapitaallasten neemt af van 4.4 mio in 2019 naar 2.8 mio in 2023. Neemt hiermee het vermogen van voorschoten af om te investeren (in onder meer vervangingen)?	Het vermogen om te investeren is niet afhankelijk van de hoogte van de reserve kapitaallasten. De investeringsruimte (het vermogen om te investeringen) is vastgelegd in de nota schuldenbeheersing en het aanwezige afschrijvingsplafond. De inzet van reserves ter dekking van toekomstige investeringen heeft geen consequenties voor het afschrijvingsplafond, wel voor het financieringsplafond.
39	CDA	In het aangenomen initiatiefvoorstel inzake een samenhangend accommodatiebeleid is opgenomen dat eenmalige opbrengsten in beginsel ook kunnen worden ingezet binnen dit beleidsdomein. Met de introductie van de restwaardesystematiek komt dit uitgangspunt onder druk te staan. Restwaarden komen nu terecht in de exploitatie. Hoe verhoudt zich nu het initiatiefvoorstel in deze tot de restwaardesystematiek?	Zie antwoord op vraag 29.
40	CDA	In de begroting wordt genoemd dat overhead in voorschoten hoog is vanwege verschillen in toerekening aan taakvelden. Is dit nu een juiste voorstelling van zaken? De totale omvang van kosten van overhead in een organisatie stijgt of daalt toch niet als toerekening daarvan over producten wijzigt ?	Op pagina 18 staat dat de netto lasten voor (de taakvelden) bestuur en overhead hoger zijn dan in referentiegemeenten. De totale omvang van overhead zoals die in de begroting is opgenomen neemt inderdaad niet toe door de verdeling naar taakvelden, maar afhankelijk van de verdeling van overhead naar alle taakvelden kunnen bij vergelijking met referentiegemeente op taakveld- of programmaniveau wel verschillen ontstaan waardoor vergelijkbaarheid lastig is.
41	CDA	Volgens Deloitte behoort Voorschoten met een overheadpercentage van 14.7 procent tot de gemeenten met de hoogste overhead in Nederland. Deelt het college die conclusie ? Zo ja wat gaat het college doen of het percentage neerwaarts bij te stellen?	Het verlagen van het percentage overhead is geen doel op zich. In de begroting 2020 daalt dit percentage naar 13,36%. Zie verder ook het antwoord op vraag 40.
42	CDA	Onder post 1c in tabel 14 zijn bedragen van 342 k en 346 k als stelpost opgenomen waarmee een dekking voor kosten van jeugdzorg wordt gesuggereerd. Hoe worden deze kosten gedekt indien het rijk besluit geen aanvullende middelen in die jaren beschikbaar te stellen?	De opname van deze stelpost in 2022 en 2023 is gebeurd op basis van de zgn. richtlijnenbrief van BZK, VNG en de provinciale toezichthouders. Door deze middelen nog niet te bestemmen maar als mogelijk uitgavenbudget te oormerken worden zij niet uit het zicht verloren (of daadwerkelijk reeds als dekking ingezet) in afwachting van de besluitvorming van een volgende kabinet. Overigens wordt verwacht dat het aan de extra middelen ten grondslag liggende hogere uitgavenniveau in elk geval gedeeltelijk van structurele aard is en dat de beschikbaarstelling van structurele middelen daarmee overeen zal gaan stemmen. Mocht het (nieuwe) kabinet onverhoopt vanaf 2022 geen extra middelen beschikbaar stellen dan zal afhankelijk van het actuele begrotingsbeeld alternatieve dekking gezocht moeten worden.
43	CDA	In Voorschoten worden kosten voor jeugdzorg in de praktijk ook gedekt uit de reserve sociaal domein. Is dit op langere termijn houdbaar gezien vanuit het BBV? Structurele kosten behoren toch uit de exploitatie te worden gedekt ipv uit reserves?	Structurele kosten mogen voor de beoordeling van reëel en structureel evenwicht maximaal drie jaar gedekt worden uit incidentele middelen (bv reserves).

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
44	CDA	Op grond van de financiële verordening (art. 19, lid 5) dient de raad eenmaal in de vier jaar een onderhoudsplan voor gemeentelijke gebouwen vast te stellen. In de inititiele begrotingscan van de provincie uit 2017 wordt het ontbreken van een onderhoudsplanning ter zake al gesignaleerd. Nadien is deze planning dikwijls aangekondigd. Top heden is deze echter nooit aan de raad voorgelegd. Wat is de reden van de vertraging? En: wanneer is deze planning voor het laatst - in welk jaar - aan de raad voorgelegd?	De gemeentelijke gebouwen en accommodaties en de instandhoudingskosten zijn in beeld. Voor een aantal panden geldt echter dat een strategische afweging moet worden gemaakt over afstoten en/of ontwikkelen. Planmatig onderhoud voor de lange termijn is daarom niet opportuun. Voor 2020 is een jaarplan opgesteld voor het planmatig onderhoud voor alle gebouwen waarvan zeker is dat deze in gemeentelijk bezit blijven. Voor de panden waar een strategische keuze moet worden gemaakt geldt dat onderhoud plaats vindt op basis van calamiteiten. Momenteel loopt een onderzoek voor gebouwen en accommodaties die in de toekomst ontwikkeld kunnen worden. In de eerste helft van 2020 worden strategische keuzes aan de raad voorgelegd. Daarop volgend zal een beheerplan vastgoed worden opgesteld waarbij ook de mogelijke vorming van een onderhoudsvoorziening zal worden voorgelegd ter besluitvorming.
45	CDA	Opbrengsten uit niet uitgevoerd onderhoud komen worden thans ten bate gebracht van het begrotingsresultaat. Loopt Voorschoten zo niet het risico over te weining middelen te beschikken voor groot onderhoud ? Waarom deze 'opbrengsten' niet storten in een bestemmingsreserve?	Voor de meeste kapitaalgoederen is er sprake van een voorziening waardoor het budget voor niet uitgevoerd onderhoud in de voorziening blijft. Voor de gemeentelijke panden is op dit moment geen voorziening aanwezig. Het budget voor niet uitgevoerd onderhoud is in 2017 en 2018 ten gunste van het resultaat gegaan. Daarmee maakt het onderdeel uit van de algemene reserve. In de afgelopen jaren is ervoor gekozen om dit overgebleven budget niet in een bestemmingsreserve te storten omdat onduidelijk was welke gemeentelijke panden in eigendom van de gemeente blijven en welke panden mogelijk (op termijn) worden afgestoten. Hiervoor loopt op dit moment een onderzoek (accommodatiebeleid). Indien nodig wordt de raad gevraagd om een beroep te doen op de algemene reserve.
46	CDA	In de IHP-startnotitie is opgenomen dat het IHP in december 2019 wordt voorgelegd aan de raad. Wordt de planning gehaald? Zo nee, wat is de reden van de vertraging?	Ondanks de strakke planning voor het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs voor Voorschoten kan deze niet op tijd worden opgeleverd. De reden hiervoor is dat ook het onderwijsveld hierbij betrokken moet worden. Het onderwijsveld wil een plan dat aan de verwachtingen voldoet en overeenkomt met de gemaakte afspraken. Aanvullend zal er een prognose opgesteld worden waarbij de telgegevens van 1 oktober jl. worden meegenomen. De prognose moet nog worden opgesteld en verwerkt in het Huisvestingsplan.
47	CDA	Het college stelt voor nog eens 300 k te storten in de reserve sociaal domein terwijl in de kadernota vwb de jeugdzorg al is voorgesteld in 2020 ruim 700 k te dekken uit de reserve sociaal domein en in 2021 623 k. Acht het college die ramingen achterhaald gezien het voorstel om nog eens 300 k te sorten in de reserve?	Conform de geraamde uitgaven ten laste van de reserve sociaal domein daalt het saldo van deze reserve ultimo 2023 naar € 200.000. Gelet op de onzekerheden m.b.t. diverse ontwikkelingen binnen het sociaal domein acht het college het verstandig hierop te anticiperen door wanneer de exploitatie daar ruimte voor laat een extra buffer hiervoor aan te leggen. Het college acht de aanwezige ramingen niet als achterhaald en kijkt periodiek of de ramingen kloppen.
48	CDA	Kan uit het aanvullen van de reserve sociaal domein met 300 k worden afgeleid dat er apriori kennelijk weinig vertrouwen is de effectiviteit van de voorgestelde aanpak kosten jeugdzorg?	Neen, zie ook antwoord op vraag 47.
49	CDA	Het college stelt voor 382 k in te zetten voor versnelling en intensivering van projecten. Kan het college dit bedrag nader onderbouwen? En waarom is dit bedrag niet opgenomen in de kadernota of in de begroting zelf ?	Zie antwoord vraag 14. Het voorstel maakt onderdeel uit van de besluitvorming over de begroting.
50	CDA	In het risicoregister wordt het personeelsverloop bij de G.R. WODV genoemd als gemeentelijk risico. Is dit niet een risico van de G.R. zelf ipv het risico van de gemeente? Personeelsverloop van andere GR-en staan toch ook niet in het register van de gemeente Voorschoten?	Het risico van personeelsverloop heeft mogelijk gevolg voor het kunnen realiseren van gemeentelijke taken. Ook zullen de mogelijk hogere personeelslasten inclusief inhuur uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten komen.
51	CDA	In de begroting wordt een winstwaarschuwing afgegeven tav de ingestelde reserve tbv de omgevingswet. Wat gaat het college doen om hier binnen de financiële kaders te blijven handelen?	Bij het opstellen van de begroting was het rapport “financiële impactanalyse Omgevingswet” nog een concept. Inmiddels bereidt het college een voorstel voor waarin u verzocht zult worden om in lijn met het VNG kostenmodel Omgevingswet de voorziening op te hogen.
52	CDA	In het risicoregister wordt het mislopen van compensatiesubsidie op btw sport genoemd als risico. Dit aspect is ook relevant voor de exploitatie van onder meer het zwembad. Inmiddels heeft het rijk de beschikkingen ter zake verzonden. Loopt Voorschoten compensatie mis? Of is de gehele SPUK-aanvraag gehonoreerd? Wat is het effect op de exploitatie van het zwembad?	De voorlopige beschikking is ontvangen. Hieruit blijkt dat 82 % van de SPUK aanvraag is gehonoreerd (€121.000). De definitieve honorering vindt achteraf plaats op basis van de werkelijke uitgaven voor sport (SiSa-verantwoording). Dan wordt ook beoordeeld of aan de voorwaarden wordt voldaan. Mochten we voor het sportfondsdeel van de SPUK aanvraag (exploitatiekosten van het zwembad) niet aan de voorwaarden voldoen moet dit gedeelte terug worden betaald.
53	CDA	De gemeente subsidieert 42 % van de kosten van begraafplaatsrechten terwijl andere heffingen 100 % kostendekkend zijn. Gaat het college dit percentage in de toekomst handhaven of wijzigen ?	Het streven is de gemeentelijke begraafplaats kostendekkend te maken. Door bijvoorbeeld het verhogen van enkele tarieven, die landelijk en regionaal hoger liggen t.o.v. Rosenburgh. Ook wordt bekeken of we uitgaven kunnen verlagen.
54	CDA	** N.a.v. pag. 31 Samenwerkingsverbanden. Wat wordt bedoeld met de zin in het 2e grote gele vlak “..Maken we minimaal 2 klantreizen en vragen we vaker feedback aan bewoners...etc”	Vanuit de vereniging Nederlandse Gemeenten (de VNG) worden de zogenaamde klantreizen gestimuleerd. Door gesprekken met inwoners worden de ervaringen van inwoners en ondernemers in kaart gebracht. Aan de hand van deze ervaringen kan gekeken worden hoe de mindere ervaringen kunnen worden omgezet in positievere ervaringen. Voor de zomer heeft de eerste klantreis plaatsgevonden van de melding openbare ruimte en de daaruit voortgekomen verbetermogelijkheden worden nu uitgevoerd. Het vragen van feedback kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door aan het einde van een digitaal formulier te vragen naar verbeterpunten. Dit kan straks ook met het nieuwe telefoonsysteem. Ook kunnen we jaarlijks via een flitspeiling via facebook een vraag voorleggen. Dit zijn voorbeelden van het uitvragen van feedback aan inwoners.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
55	CDA	** Nav. pag.94vv onder 7.2 .Wat is in financiële termen de uiteindelijk de implicatie van het gestelde "dat er de afgelopen jaren in Voorschoten geen grote wijzigingen in het aantal kilogram huishoudelijk restafval per inwoner is waar te nemen".	In 2016 heeft de raad het afvalbeleidsplan 2016-2020 vastgesteld met het uitgangspunt optimalisatie van de huidige inzamelstructuur met aandacht voor de afvalinzameling bij hoogbouw en voor communicatie en educatie. Vanwege het preventieve toezicht vanuit de provincie zijn o.a. de plaatsing van de inzamelcontainers later gerealiseerd wat van invloed is op het behalen van de doelen. In het afvalbeleidsplan is de ambitie gesteld van 75% afvalscheiding in 2020. Dit komt neer op circa 100 kg restafval per inwoner in 2020. Via een grove benadering zijn de extra lasten voor de inzameling van restafval, bij 190 kilo per inwoner, circa € 200.000.
56	CDA	** Nav. Pg 98. Zijn er enkele concrete resultaten te noemen van de wijkaanpak verduurzaming Adegeest en Noord-Hofland	Zie voor de resultaten van de wijkaanpak Noord-Hofland informatiebrief 025 van 14 mei 2019. In de wijk Adegeest zijn n.a.v. de wijkaanpak 13 woningen voorzien van zonnepanelen en 26 woningen van maatregelen op gebied van isolatie.
57	CDA	*T.o.v. de "top tien belangrijkste risico's " uit de programma begroting 2019-2022 vorig jaar zijn, is een enkel risico's verdwenen, of wordt niet meer genoemd, bv. Beheerskosten vastgoed/openbare ruimte. Is dit dan geen substantieel risico meer, of is z gezegd het aantal risico's alleen nog maar toegenomen en daarom uit de top tien verdwenen.	Het risico Beheerskosten vastgoed/openbare ruimte is ondergebracht onder achterstand kapitaal goederen.
58	CDA	**N.a.v. Weerstandsvermogen op pag 118-9; waarom worden bij de "top tien belangrijkste risico's " geen overeenkomstige financiële bedragen genoemd, eventueel bandbreedten van bedragen waartussen de genoemde risico's zich zouden bewegen?	De financiële bedragen per risico worden wel ingeschat maar alleen in een totaalbedrag in de begroting opgenomen. Indien we de bedragen per risico zouden weergeven, wekt dat ten onrechte de indruk dat het een exacte berekening van een uitgaande geldstroom betreft; dat is niet het geval.
59		Realisatie van 300 woningen in de komende 4 jaar - Waar wil het college deze realiseren nu de MoederGods locatie verhuurd is en locatie Kruispunt verkocht is?	Tussen de startbouw en het moment van opleveren zit over het algemeen 6 t/m. 12 maanden. Het streven is dat er binnen 4 jaar 300 woningen zijn opgeleverd. Met name vanaf 2021 zal er een toename zijn in de bouwproductie. Deze meeste woningen zullen gebouwd worden in de projecten Intratuin, Starrenburg III en Segaar Arsenaal. Ook het project Beresteijn zal in deze periode opgeleverd worden. De woningen worden gebouwd door particuliere projectontwikkelaars. Dit betekent dat het jaartal waarin woningen opgeleverd worden mede afhankelijk is van het tempo dat zij wensen te maken in de projecten. De verwachting is dat de eerste fase van 19 woningen in het project Roosenhorst nog dit jaar van start gaat. Hier is inmiddels begonnen met het bouwrijp maken van de grond. Zoals ook geldt voor andere projecten kunnen de ontwikkelingen omtrent het Programma Aanpak Stikstof (PAS) nog voor vertraging zorgen. Verwacht wordt dat dit niet het geval zal zijn voor het project Roosenhort. Dit wordt nog geverifieerd. Zie ook de beantwoording op de vragen 8, 76, 77 en 112.
60		Realisatie van 300 woningen in de komende 4 jaar - Is de afdeling Ruimte voldoende bemenst om dit doel te halen?	Lopende projecten die zijn al bemenst. Ontwikkelingen van private partijen daar worden die anterieure overeenkomsten voorgelegd waarvoor we mensen kunnen inhuren. Zie ook beantwoording vraag 14.
61		Zo nee, wordt de optie om (eveneens de gemeente Noordwijk en PZH) bouwzaken onder te brengen bij de ODWH onderzocht of zelfs voorbereid?	Die optie wordt niet onderzocht.
62	VVD	Het wordt de VVD niet duidelijk uit de begroting voor welke concrete activiteiten het bedrag van 382.000 euro voor intensivering en versnelling projecten noodzakelijk is. De beoogde doelen die het college voorziet worden weinig concreet omschreven (welke winst wordt beoogd door de extra financiële inzet?) maar bijbehorende acties ontbreken geheel.	Zie antwoord vraag 14.
63	VVD	Bijdrage WODV op verschillende punten worden verschuivingen in de bijdrage aan de WODV genoemd p48 1.1. +8000, p48 1.2 -40.000, p92 6.1 +32.000, p92 6.6 -78.000 en p92 6.7.2. +124.000. Kan er een totaal overzicht worden gegeven wat de uiteindelijke impact van de begroting op de bijdrage van de WODV is?	In de begroting 2020 is de bijdrage aan de WODV opgenomen conform de begroting 2020 van de WODV. Het totale effect hiervan ten opzichte van de begroting 2019 bedraagt € 130.000. Daarnaast is in deze begroting rekening gehouden met een hogere bijdrage als gevolg van Cao-ontwikkelingen ter hoogte van € 627.000 voor 2020 en € 801.000 vanaf 2021. Tot slot is ook rekening gehouden met een hogere bijdrage aan de WODV als gevolg van extra BOA-capaciteit (€ 140.000).
64	VVD	Welke maatregelen neemt de gemeente om het wegvallen van de precariobelasting op te vangen?	Deze dekkingsmaatregel is getroffen bij de begroting 2018. Kortheidshalve verwijzen wij u naar die begroting.
65	vVD	Waarom is er geen beleidsindicator voor huiselijk geweld opgenomen	In de begroting zijn alleen maar wettelijke beleidsindicatoren opgenomen.
66	VVD	Op basis van welke gegevens wordt vastgesteld dat het autobezit in Voorschoten toeneemt?	Dit is op CBS gegevens gebaseerd. Sinds 2016 is een lichte stijging zichtbaar. Het autobezit per huishouden in Voorschoten is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
67	VVD	Hoe constateert de gemeente dat de aanpak effectief is? Zijn er beleidsindicatoren opgesteld?	De effectiviteit moet blijken uit de ervaringen en inzichten die door het proactief accountmanagement worden opgehaald. Tevens worden de contactmomenten geregistreerd waardoor inzichtelijk wordt of de frequentie van contact met ondernemers toeneemt en er is een tussentijdse peiling (enquête onder ondernemers) uitgevoerd om te bezien of de proactieve aanpak werkt in de ogen van de ondernemers.
68	VVD	De VVD zou graag weten hoe de kosten van preventie van ziekten en plagen zich verhouden tot de kosten voor bestrijding ervan.	De kosten van preventie t.o.v. bestrijding zijn niet overal van toepassing (wettelijke taak) en ook niet 1 op 1 in lasten te vertalen. In het algemeen kan gesteld worden dat tijdig ingrijpen zorgt dat een plaag beheersbaar blijft. Ook de inrichting van de openbare ruimte (biodivers) draagt bij aan het voorkomen en/of preventie van ziekte en plagen. Bij de bestrijding van de eikenprocessierups waren de kosten in de jaren dat er preventief en reactief werd bestreden lager (€10.000) t.o.v. alleen reactieve bestrijding (€15.000) van afgelopen jaren. Waarbij de verwachting is dat bij alleen reactieve bestrijding de kosten jaarlijks verder zullen toenemen. De maatschappelijke kosten vanwege de gezondheidsklachten en een openbare ruimte die niet zijn functie kan vervullen zijn hierin niet gekwantificeerd.
69	VVD	Bij het onderdeel wordt nergens melding gemaakt van het eventueel mogelijk maken van innovatieve woonconcepten. Hoe gaat de gemeente faciliteren dat er van innovatieve concepten gebruik gemaakt kan worden?	Op welke manier er invulling gegeven wordt aan het realiseren van innovatieve woonconcepten wordt nader uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda Woonvisie. Eveneens worden hier meerjaren prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporaties op welke manier zij hier een bijdrage aan leveren.
70	VVD	Waarom stijgt de rioolheffing met 2.2% als het aantal aansluitingen toeneemt? Als dezelfde kosten over meer aansluitingen verdeeld worden zou men eerder een daling verwachten.	De opbrengst rioolheffing is gestegen met 3,4%, dit is gebaseerd op het inflatiepercentage en de gegevens uit het IWKP. Rekening houdend met het aantal objecten betrokken in de heffing (die zijn toegenomen) heeft dit tot gevolg dat er sprake is van een procentuele stijging in het tarief van 2,2%.
71	VVD	Verloop personeel WODV. Verzoekt het college om concrete afspraken te maken met de WODV over de maatregelen om haar positie als aantrekkelijke werkgever te verbeteren.	Binnen het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de WODV is dit onderwerp van gesprek en worden maatregelen getroffen.
72	VVD	Wat zijn de geraamde kosten van deze planvorming inclusief alle onderzoeken die naar verwachting nodig zijn om een antwoord te bieden aan dit streven: In 2020 bieden wij ter besluitvorming het milieubeleidsplan aan. Dit plan werkt het streven naar een energieneutraal Voorschoten in 2030 uit.	In het MBP zal het college ingaan op de wijze waarop zij invulling geeft aan de ambitie. De middelen benodigd voor de uitvoering van het MBP zullen in de kadernota worden aangegeven. In het proces van het opstellen van het MBP is tevens rekening gehouden met inbreng vanuit de samenleving. Inzet extern bureau voor onderzoek voor de uitwerking van Voorschoten E-neutraal 2030 kost ongeveer € 10.000.
73	VL	In de begroting staat (pag. 19) "Het college wijst er uitdrukkelijk op dat een besparing op de uitvoeringskosten van de WODV in principe alleen gerealiseerd kan worden door een gelijktijdige afname van de dienstverlening". Vraag: werkt dat ook andersom? Dus wanneer er bijvoorbeeld voor 3 ton (van de 4) minder besteed wordt aan subsidies, dalen dan ook de uitvoeringskosten van de WODV?	De kosten van de WODV bestaan voor het grootste deel uit personele lasten. Als er door een netto daling van de werkzaamheden formatieruimte geschrapt kan worden leidt dit in principe tot lagere lasten. Of in het geval van het nieuwe subsidiebeleid ook daadwerkelijk een besparing gerealiseerd wordt is vooralsnog niet het geval i.v.m. extra inspanningen die nodig zijn om het nieuwe stelsel in te voeren.
74	VL	We gaan van twee regio's naar één. Dat moet volgens de benchmark kostenbesparend zijn. Vraag: Waar kunnen we dit terugvinden in de MJR?	Mogelijk zijn er kostenbesparingen te behalen door te opereren in een regio. Deze mogelijke kostenbesparingen vallen uiteen in twee onderdelen: materieel en personeel, waarbij de effecten van de materiele besparing direct zichtbaar worden en de effecten voor de inzet van personeel via de WODV verlopen conform de reguliere afbouwsystematiek. Een en ander is nu nog niet te becijferen omdat er nog geen concrete uitwerking heeft plaatsgevonden.
75	VL	Er staat "Wij gaan daarom voor 300 nieuwe woningen in vier jaar, voor elke generatie en elke portemonnee." Het grootste knelpunt is het tekort aan betaalbare woningen voor starters, jongeren mensen met een inkomen tot modaal. Vraag: Hoeveel van de toegezegde 300 nieuwe woningen zijn echt extra? Dus waren nog niet eerder in bestaande bouwplannen en bouwprognoses opgenomen?	De 300 woningen die in de komende jaren opgeleverd zullen worden, komen voort uit de projecten zoals genoemd bij de vaststelling van de actualisatie van de woonvisie. In maart van het komende jaar zal het college de detaillprogrammering met de raad willen bespreken. De woningen worden gebouwd door particuliere projectontwikkelaars. Dit betekent dat het jaartal waarin woningen opgeleverd worden mede afhankelijk is van het tempo dat zij wensen te maken in de projecten.
76	VL	Aansluitende op voorafgaande vraag. Vraag: hoeveel van de toegezegde 300 nieuwe woningen zijn geschikt voor mensen met een inkomen tot modaal?	Het college is een overzicht aan het voorbereiden van alle woningbouwprojecten, de planning hiervan, de typologie en prijsklasse. Als basis wordt binnen projecten 25% sociale huur (woonvisie 2019 - 2022) aangehouden. Met inachtneming van reeds gemaakte afspraken wordt voor het project Starrenburg III 15% sociale koop en 15% sociale huur gehanteerd (woonvisie 2016 - 2020). Bij de uitvoeringsagenda zal inzicht geboden worden in de hoofdlijnen van de geplande bouwproductie. In maart 2020 wordt aan de hand van een te ontwikkelen woningmarktmonitor een detailplanning gepresenteerd. Hier wordt ook het accommodatiebeleid bij betrokken. Zie ook de beantwoording op de vragen 8, 59, 77 en 112.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
77	VL	Aansluitende op voorafgaande vraag. Vraag: hoeveel van de toegezegde 300 nieuwe woningen zijn sociale huurwoningen?	Het college is een overzicht aan het voorbereiden van alle woningbouwprojecten, de planning hiervan, de typologie en prijsklasse. Als basis wordt binnen projecten 25% sociale huur (woonvisie 2019 - 2022) aangehouden. Met inachtneming van reeds gemaakte afspraken wordt voor het project Starrenburg III 15% sociale koop en 15% sociale huur gehanteerd (woonvisie 2016 - 2020). Bij de uitvoeringsagenda zal inzicht geboden worden in de hoofdlijnen van de geplande bouwproductie. In maart 2020 wordt aan de hand van een te ontwikkelen woningmarktmonitor een detailplanning gepresenteerd. Hier wordt ook het accommodatiebeleid bij betrokken. Zie ook de beantwoording op de vragen 8, 59, 77 en 112.
78	VL	Er staat dat <i>"De lasten zijn per saldo € 130.000 hoger. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er voor 2020 geen rekening wordt gehouden met verkiezingen (€ 70.000)"</i> . Dit betreft rijbewijzen en identiteitspassen. Vraag: hoe kan het dat de kosten hoger worden, wanneer er minder te doen is (verkiezingen)?	De tekst is hier niet helemaal duidelijk. De lasten zijn hier juist 130.000 lager. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er voor 2020 geen rekening wordt gehouden met verkiezingen (70.000) en er sprake is van lagere lasten als gevolg van minder verstrekkingen van reisdocumenten en rijbewijzen (60.000).
79	VL	Er staat (pag 108) <i>"uitgegaan wordt dat leges en rechten kostendekkend blijven c.q. worden"</i> . Vraag: welke inspanningen worden gedaan om de kosten van de verstrekking diverse diensten te verlagen? Dus niet de kosten voor de burger verhogen, maar de kostprijs van de gemeente verlagen.	De legestarieven voor de aanvragen omgevingsvergunningen zijn in 2018 zoveel mogelijk kostendekkend gemaakt. Hier bent u inmiddels Informatiebrief 52 uitgebreid over geïnformeerd. In deze informatiebrief is ook de aankondiging gedaan dat wij een onderzoek willen gaan uitvoeren naar de efficiency van de afhandeling van de vergunningaanvragen. Zodra hier mee duidelijkheid over is zal u hierover nader worden geïnformeerd.
80	VL	<i>"Het tarief afvalstoffenheffing stijgt met ongeveer 5,7%"</i> (pagina 112). <i>"De woonlasten in Voorschoten liggen hoger dan het landelijk gemiddelde en ook de ontwikkeling van de woonlasten ligt hoger dan gemiddeld. De voornaamste oorzaak hiervan is de verhoging van de rioolheffing en afvalstoffenheffing."</i> (pagina 123). <i>"De via de afvalstoffenheffing verhaalbare kosten laten ten opzichte van 2019 een stijging zien, dit komt hoofdzakelijk door hogere kosten van afvalverwerking en overhead."</i> Op dit moment is de hoeveelheid restafval per inwoner 190 Kg (pagina 94) waar het eigenlijk 100 Kg zou moeten zijn. Vraag: wat gaat de gemeente doen om de hoeveelheid restafval per inwoner te laten dalen tot maximaal 100 Kg per jaar?	In 2016 heeft de raad het afvalbeleidsplan 2016-2020 vastgesteld met het uitgangspunt optimalisatie van de huidige inzamelstructuur met aandacht voor de afvalinzameling bij hoogbouw en voor communicatie en educatie. Hierin is de ambitie gesteld om te komen tot 75% afvalscheiding en 100 kg restafval per inwoner. In dit plan is aangegeven welke maatregelen worden uitgevoerd om de hoeveelheid restafval af te laten nemen. Zoals onder andere het aanpassen van de voorzieningen en communicatie en educatie. In 2020 worden aan de raad keuzes over de afvalinzameling voorgelegd waarbij wordt ingezet op het verlagen van de hoeveelheid restafval.
81	VL	Aansluitende op voorafgaande vraag. Vraag: wat gaat de gemeente doen om de overheadkosten te beperken?	Zie antwoord vraag 41.
82	VL	<i>"Naar aanleiding van de actualisatie van de kapitaallasten een dotatie aan de voorziening riolering te doen à € 80.601 en een dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing à € 85.516"</i> Vraag: Wat wordt hier mee bedoeld?	Dit betreft een vraag m.b.t. de najaarsnota 2019, deze vraag is in de commissie B&B mondeling beantwoord door de wethouder.
83	VL	naar aanleiding van paragraaf Laaggeletterdheid (pagina 3). Vraag: Zijn er al concrete stappen ondernomen om vanuit de arbeidsmarktregio Zoetermeer over te gaan naar de Leidse Regio?	Deze stappen zijn nog niet gezet. Wel wordt aansluiting gezocht bij de Leidse Regio voor de onderwerpen onderwijs en arbeidsmarkt. Bovendien heeft de gemeente Voorschoten 'convenant laaggeletterdheid Holland Rijnland' ondertekend. Voor dit onderwerp zijn de contacten in de Leidse Regio dus gelegd.
84	VL	Voorschoten is duurder dan benchmark gemeentes in Bestuur & Overhead. Vraag: Kunnen de kosten van Bestuur en Overhead nader gedetailleerd en toegelicht worden? Vraag: Kan aangegeven worden in deze kosten waarin dit verschil wel te verklaren is?	De kosten voor bestuur betreffen voornamelijk: de kosten voor gemeenteraad en commissies, griffie, college van B&W, rekenkamer, interregionaal overleg en kosten voor representatie. De kosten voor overhead betreffen de bestuurlijke ondersteuning, juridische kosten, eigen ambtelijke huisvesting en de bijdrage aan de WODV voor de overheadtaken. Een vergelijking met referentiegemeenten is niet mogelijk, omdat wij niet beschikken over de gedetailleerde gegevens van de referentiegemeenten. Zie verder ook het antwoord op vraag 40 en 41.
85	VL	Voorschoten is duurder dan Leiderdorp en Oegstgeest in Bestuur & Overhead. Met name Oegstgeest is met 374 per inwoner 10% goedkoper. Vraag: Waarin is dit te verklaren? Goirle valt op als goedkoopste gemeente. Vraag: Waarin is dit te verklaren?	Zie antwoord op vraag 84.
86	VL	In de "Informatiebrief 052 Onderzoek legestarieven omgevingsvergunning WABO" en de bijlage (gedeeld op 9 september nav VEH) lees ik dat de meeste aanvragen regulier zijn (<10.000 euro). Kosten zijn 959,90 euro (bijlage blz. 13, tabel 5), waarbij dit voor 85% kostendekkend is. Vraag: hoe vind ik de kosten voor leges terug in de begroting? Vraag: is inderdaad 50% van deze kosten overhead? Wat zijn precies deze kosten? Vraag: Zijn de FTE kosten inderdaad 450 euro per case, tegen 55 euro per uur?	Met reguliere aanvragen worden niet uitsluitend aanvragen met een bouwsom van < 10.000 bedoeld, maar alle aanvragen met een bouwsom van < 500.000. De kosten voor de leges voor 2020 staan in de Paragraaf Lokale Heffingen. De kosten voor de leges omgevingsvergunningen staan in tabel 31 (pagina 115) van de concept-programmabegroting 2020. De overheadkosten die in informatiebrief 52 zijn genoemd bestaan voor 48.372 uit kosten voor de welstandscommissie en constructieberekeningen door derden. De overige overheadkosten ad 273.379 zijn overheadkosten die vanuit de Werkorganisatie zijn toegerekend. Dit zijn onder andere kosten voor huisvesting, automatisering en informatievoorziening en bedrijfsvoering. In paragraaf 2.3.4 (pagina 7) van het rapport behorende bij informatiebrief 52 staat beschreven hoe deze aan de omgevingsvergunningen zijn toegerekend. De gemiddelde kosten per case zijn voor 2019 38 uur x 55,05 = 2.099. Dit is een gemiddelde voor alle cases ongeacht de hoogte van de bouwsom.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
87	PvdA	Is het college van mening dat een begroting structureel sluitend is terwijl het saldo van baten en lasten negatief is en wordt aangevuld vanuit de reserves, zoals uit bladzijde 26 (tabel 6 Recapitulatie) valt op te maken?	De voorliggende begroting is structureel en reel sluitend en voldoet aan de door de wetgever daarvoor gestelde criteria van structurele sluitendheid van een begroting. Zie blz. 165/ 166/180/181 van de voorliggende concept Programmabegroting 2020-2023.
88	PvdA	1) Welke kosten samenhangend met de invoering van de omgevingswet komen in 2020 ten laste van de daartoe gevormde voorziening? 2) Is het juist dat de kosten samenhangend met de omgevingswet de komende jaren k€ 300 hoger zullen zijn dan de m€1 die is opgenomen in de voorziening? Is hiermee in deze begroting rekening gehouden?	1. Net als voorgaande jaren hebben we ook in 2020 te maken met benodigde extra capaciteit, externe ondersteuning/advisering en een bijdrage aan de regionale samenwerking rondom de Omgevingswet. U ontvangt begin november een herijkt programmaplan invoering Omgevingswet 2e helft 2019 & 2020 met daarin de resultaten die we moeten behalen. 2. Het klopt dat op basis van de analyse we een stijging zien in invoeringskosten, dit komt doordat steeds meer duidelijk wordt over de inspanningen die we moeten verrichten om de Omgevingswet te implementeren. Denk daarbij aan kosten rondom het digitaal stelsel Omgevingswet en werkprocessen die we moeten aanpassen zoals het proces rondom de omgevingsvergunning. Inmiddels bereidt het college een voorstel voor waarin u verzocht zult worden om in lijn met het VNG kostenmodel Omgevingswet de voorziening op te hogen.
89	PvdA	In de kadernota 2020 heeft het college toegezegd 'de opmaat naar de begroting 2020 te gebruiken om te bekijken of een andere manier van omgaan met het afschrijven van activa tot de mogelijkheden behoort'. Voorzover de PvdA bekend heeft de raad geen nadere onderbouwing van een dergelijke wijziging ontvangen. Het voorgestelde raadsbesluit tot wijziging van de Financiële Verordening voldoet niet aan deze toezegging omdat deze uitgaat van 'de wenselijkheid tot bijstelling' en geen inhoudelijke afwegingen 'of het wenselijk is'. 1) Waarom heeft het college geen gevolg gegeven aan deze toezegging in de Kadernota 2020? 2) Is het college op de hoogte van het standpunt van de landelijke commissie BBV dat de restwaarde reëel en per actief moet worden geschat, omdat het hanteren van een vast percentage restwaarde voor bijvoorbeeld het totale vastgoed onvoldoende recht doet aan de individuele kenmerken van de materiële vaste activa? 3) Heeft het college conform deze uitspraak van de commissie BBV gehandeld?	1) Het college geeft wel degelijk gevolg aan deze toezegging. Immers worden de afwegingen toegelicht in de begroting en wordt aan de hand daarvan de gemeenteraad gevraagd de financiële verordening te wijzigen. 2)&3). U wordt verwezen naar de beantwoording op vraag 28.
90	PvdA	Tabel 3 ontwikkelingen meerjarenbegroting laat onderaan zien dat een deel van het begrotingssaldo van k€782 in 2020 structureel en een deel incidenteel is. Kunt u aangeven hoe de verdeling van beide bedragen, resp. k€500 (structureel) en k€282 (incidenteel) is opgebouwd?	Voor de beantwoording op deze vraag verwijzen wij u naar blz. 165/166 en de bijlage 'Incidentele baten en lasten' op blz. 180/181 van de begroting. Bij de beoordeling van het structureel saldo geldt het principe "alle lasten zijn structureel tenzij conform de daarvoor geldende richtlijnen een last of baat als incidenteel beoordeeld wordt".
91	PvdA	Is het tekort in de dekking van afval (k€ 201) opgenomen in het startsaldo van de begroting 2020? Blijven de hogere kosten beperkt tot 2020? Wat is de oorzaak van de uitschieter in 2020?	Zowel de geraamde lasten als de geraamde baten van afval zijn opgenomen in de begroting 2020. De oorzaak van de door u genoemde 'uitschieter' is het gevolg van de kostendekkendheidsberekening zoals opgenomen in de paragraaf lokale heffingen.
92	PvdA	In de programmabegroting is sprake van een bestemmingsvoorstel 2020. Onder de noemer ' "Intensivering en versnelling projecten "wordt hiervoor k€382 vrijgemaakt. Hoe is dit bedrag opgebouwd?	Zie antwoord op vraag 14.
93	PvdA	Het college stelt voor de egalisatiereserve sociaal domein op te hogen met € 300.000. Hoe verhoudt zich deze dotatie tot de ontrekkingen genoemd in P6 van resp € 919.000, 562.000 en 637.000 in de jaren 2020, 2021 en 2022? Waarom een apart voorstel voor dotatie om vervolgens de reserves voor een groter bedrag uit te putten?	Zie antwoord op vraag 47.
94	PvdA	Beleidsindicatoren zijn toekomstgericht en onder meer bedoeld om raadsleden makkelijker een inschatting te kunnen maken van de resultaten die via de voorgestelde beleidskeuzes moeten worden behaald. Waarom bevat de begroting weinig toekomstgerichte beleidsindicatoren en wat is in dit verband de relevantie van de tekst in diverse verklarende voetnoten dat cijfers 2019 en 2020 niet beschikbaar zijn?	De in de begroting opgenomen beleidsindicatoren zijn wettelijk verplicht en veel van de waarden moeten worden overgenomen van de site Waarstaatjegemeente.nl. De mate van actualiteit van de gepresenteerde waarde is daarmee sterk afhankelijk van de daar beschikbare informatie.
95	PvdA	Doel is vijf sterren dienstverlening. Volgens de meest recente data heeft 14% van de inwoners van Voorschoten veel vertrouwen in de gemeente, terwijl het landelijk percentage 35% is. Ook op andere indicatoren 'scoort' Voorschoten beduidend onder het landelijk gemiddelde. Is het college bereid om concrete streefpercentages te noemen als ijkpunt voor verhoging van de tevredenheid op de indicatoren 'vertrouwen' , samenwerking inwoners en dienstverlening?	Het klopt dat het percentage vertrouwen met 14% meer dan 20% lager is dan vergelijkbare gemeenten. De samenwerking met inwoners is meer dan een half procentpunt lager en bij de dienstverlening gaat het om 0,21 procentpunt. Natuurlijk is het streven dat bij de komende burgerpeiling die in 2020 weer zal worden afgenomen hoger te scoren op deze onderdelen. Het is lastig hier doelen op te bepalen. Voor de dienstverlening is aangegeven dat het streven is om uit te komen op het cijfer van gemeenten van vergelijkbare stedelijkheidsklasse. Het vertrouwen zal langzaam opgebouwd moeten worden en op het gebied van samenwerking met inwoners start er een taskforce burgerparticipatie.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
96	PvdA	De beleidsindicator externe inhuur bedraagt voor 2020 45,81%, anders gezegd: van de totale loonsom wordt 45.81% uitgegeven aan externe inhuur. Moet deze indicator zo worden geïnterpreteerd dat er geen beleid is tot verdere terugdringing van de externe inhuur t.o.v. het begrote percentage over 2019 t.w. 46.55%?	Kanttekening hierbij is dat het hierbij enkel gaat om de loonkosten die direct ten laste komen van de gemeente Voorschoten, dus college, gemeentesecretaris, raad en griffie. Er is geen specifiek beleid om dit 'verder' terug te dringen.
97	PvdA	Er is k€ 60.000 gereserveerd voor de verkeersveiligheid aan de Multatulilaan. Is het college bereid de inzet van deze middelen te heroverwegen in het kader van het brede gemeentelijke beleid m.b.t. de (fiets)verkeersveiligheid en af te wegen tegen de verkeersrisico's elders zoals bij de Bachlaan, de Mozartlaan en andere plekken in Voorschoten?	Nee, begin dit jaar is dit besluit door de raad genomen en dit wordt niet heroverwogen.
98	PvdA	Waar zijn de lasten begroot voor de uitvoeringsplannen fietsveiligheid en de aanpak centrumrotonde? Welke bedragen zijn hiervoor gereserveerd?	Hier is (nog) niks voor gereserveerd. Plannen zijn ook nog in de maak.
99	PvdA	Beleid voor elektrische oplaadinfrastructuur. Wat is begroot voor de nieuwe oplaadapparatuur vanaf 2020?	In 2020 worden onder het huidige contract (concessieovereenkomst met Engie) nog palen op aanvraag geplaatst. Hier zijn geen eigen middelen voor nodig. Deze overeenkomst eindigt eind 2020. Het nieuwe kader voor de plaatsing van laadinfrastructuur dat in 2020 wordt opgesteld is ten behoeve van een nieuwe aanbesteding voor een concessie om vanaf 2021 het plaatsen van elektrische oplaadinfrastructuur te kunnen voortzetten.
100	PvdA	Het college stelt een onderzoek in naar de digitale bereikbaarheid. Waarom ligt het accent op het centrum en het gebied rond het station? Waarom is niet gekozen voor het inventariseren van meerdere 'digitale hotspots' bijvoorbeeld bij scholen en/of het winkelcentrum Noord Hofland?	Dit is de uitwerking van het Coalitieakkoord Voorschoten 2018-2022 onder hoofdstuk 3 kopje "verbeteren digitale bereikbaarheid".
101	PvdA	Het college stelt terecht dat taalbeheersing cruciaal is om mee te kunnen doen aan de samenleving (blz 64) en dat 'het aandeel van het Taalhuis in het nieuwe inburgeringsstelsel in 2021 de aandacht heeft.' 1)Waaruit bestaat deze aandacht van het college? 2)Wat is de stand van zaken m.b.t. het voorgenomen actieplan laaggeletterdheid (blz. 22 Uitwerking coalitieakkoord)?	Ons antwoord op vraag 1 is: <i>De Bibliotheek is laagdrempelig. De Bibliotheek zal voor de nieuwe opgave inburgering per 1 januari 2021 echter geen inburgeringslessen aanbieden.</i> Organisaties die deze inburgeringstrajecten aanbieden zijn hiervoor gecertificeerd (te vinden via Blik op Werk) en bieden naast taallessen ook lessen over de Nederlandse samenleving en het vinden van werk aan. Ook zorgen zij ervoor dat er examens gedaan worden in deze vakken. Dat is een compleet andere taak dan wat de bibliotheek doet op het gebied van taalondersteuning, namelijk inwoners helpen bij het verhogen van hun taalniveau zodat ze beter kunnen participeren in de maatschappij. We hebben afgesproken dat zodra duidelijk is wat de gemeente moet leveren in de nieuwe inburgeringswet (die per 2021 in gaat) we om de tafel gaan met de bibliotheek, vluchtelingenwerk en een inburgeringsschool zodat we kunnen bespreken wat we gezamenlijk kunnen bieden voor inburgeraars. Hiervan komen er echter steeds minder naar Voorschoten, waardoor het lastig wordt om voor deze kleine en gedifferentieerde doelgroep een kwalitatief goed aanbod te verzorgen binnen de gemeentegrenzen. Er is onvoldoende volume. Daarom zoeken wij de samenwerking met omliggende gemeenten om voldoende taalklassen te kunnen vormen. Het formele circuit, Nederlandse taal voor anderstaligen wordt door het ROC uitgevoerd (WEB). Hierbij nog een opsomming van wat Bibliotheek Voorschoten op dit moment biedt op het gebied van het Taalhuis: • 2 taalklassen (4 uur per week les) voor inwoners van Voorschoten die niet (meer) inburgeringsplichtig zijn • Taalspreekuur waar mensen terecht kunnen die hulp zoeken bij de Nederlandse taal of die anderen willen helpen als vrijwilliger • Wekelijks taalcafé waar mensen hun spreekvaardigheid kunnen oefenen • Workshops en cursussen digitale vaardigheden • Spreekuren ter ondersteuning van kwetsbare groepen zoals de formulierenbrigade
101		Het college stelt terecht dat taalbeheersing cruciaal is om mee te kunnen doen aan de samenleving (blz 64) en dat 'het aandeel van het Taalhuis in het nieuwe inburgeringsstelsel in 2021 de aandacht heeft.' 1)Waaruit bestaat deze aandacht van het college? 2)Wat is de stand van zaken m.b.t. het voorgenomen actieplan laaggeletterdheid (blz. 22 Uitwerking coalitieakkoord)?	Vraag 2: Wij hebben de bestuurlijke afspraken afgewacht alvorens de uitwerking van het coalitieakkoord m.b.t. het actieplan Laaggeletterdheid te concretiseren. Vanuit het rijk ligt er nu de opdracht om laaggeletterdheid in brede zin aan te pakken. Wij moeten als regio een nieuw regionaal plan WEB opleveren voor de zomer 2020 waarin we dit meenemen. In hoeverre we dit helemaal regionaal kunnen borgen is nog niet duidelijk. Het kan ook dat we afspreken dat iedere gemeente daarop aanvullend nog een lokaal plan maakt op laaggeletterdheid. Dit is afhankelijk van wat het rijk verder op gaat leveren aan kaders. Deze kaders worden momenteel ontwikkeld. Omdat we dus in de wachtstand zitten, is tijdens het regio-overleg besloten een regionaal plan 2020 op te stellen in lijn met voorgaande jaren. Zo borgen we dat alle educatietrajecten in ieder geval blijven lopen in 2020. Eventuele grote veranderingen, zoals een aanbesteding, gaan dan in vanaf 2021.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
102	PvdA	Wat is begroot voor het aanbrengen van een muurschildering in tunnel Kniplaan/Veurseweg?	Het betreft een project van de Landschapstafel Duin Horst & Weide. De totale kosten zijn geraamd op € 27.201. De bijdrage van Voorschoten hieraan is € 3238 (ten laste van het structurele pact van Duivenvoorde budget). De provincie betaalt de helft van de kosten. De overige gemeenten betalen ook mee.
103	PvdA	Wat is begroot voor het uitvoeren maatregelen bijenplan ter vergroting van de biodiversiteit?	De uitvoering van de maatregelen worden door o.a. een andere werkmethode binnen de reguliere middelen uitgevoerd.
104	PvdA	De bezuiniging van €58.000 op de kinderboerderij is onderdeel van de grote bezuinigingsoperatie in het kader van de begroting 2018. Op welke wijze heeft het college overleg gevoerd met de kinderboerij over de gevolgen hiervan? Heeft het college overwogen de omvang van deze bezuiniging neerwaarts bij te stellen en hiervoor bijvoorbeeld de middelen voor de muurschildering aan te wenden?	Het college heeft veelvuldig overleg gehad met de kinderboerderij om gezamenlijk te kijken naar structurele oplossingen voor de toekomst. Naar aanleiding hiervan is de concessieovereenkomst met 10 jaar verlengd en is overeenstemming bereikt over hoe de exploitatie toereikend gemaakt kan worden.
105	PvdA	Zijn er middelen gereserveerd in het kader van de afbouw van en het werken aan een alternatief voor het Cultureel Centrum? En zo ja, om welk budget gaat het?	Bij de begroting is bepaald/besloten dat het cultureel centrum sluit. Er is geen budget voor "afbouw" en/of alternatief. Functies worden meegenomen in het integraal accommodatiebeleid.
106	PvdA	Een toename van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs is één van de resultaten in 2020. Waaruit bestaat de bijdrage van de gemeente Voorschoten? Zijn hier ook middelen voor vrijgemaakt?	In het kader van de landelijke Deelregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020 stelt de gemeente in de periode 2017-2020 jaarlijks een matchingsbedrag van € 11.369 beschikbaar ter bevordering van de kwaliteit van cultuureducatie in het Voorschotense primair onderwijs. In de begroting 2020 is met deze bijdrage rekening gehouden.
107	PvdA	Op blz 21 geeft het college aan dat er onzekerheid is m.b.t. de ontwikkeling kosten WMO en een oplopende vraag naar WMO voorzieningen mede door het goedkopere abonnementstarief. Waarom zijn desalniettemin voor 2020 de begrote lasten aanzienlijk lager dan de rekening 2018 en de begroting 2019?	In de kadernota 2018, vastgesteld in de zomer van 2019, is er reeds voorgesorteerd op het kostenverhogende effect van de invoering van het abonnementstarief (de verwachte uitgaven voor Wmo begeleiding en huishoudelijke ondersteuning zijn hoger geraamd). De verwachting is nu dan ook dat het hogere aantal aanvragen niet leidt tot een overschrijding van het budget. In de tabel op blz 91 van de begroting is een daling van de lasten te zien op taakveld 6.71. Dit is echter het gevolg van een bijstelling van de verwachte urenbesteding aan de taken in dit taakveld ten gunste van de maatwerkvoorzieningen in taakveld 6.6 en de reeds eerder geraamde stijging van de onttrekking aan de reserve sociaal domein voor beschermd wonen en de preventieve begeleiding statushouders.
108	PvdA	Er is een Plan van aanpak 'Langer thuis wonen' opgesteld en dit wordt, conform hetcoalitieakkoord, ten uitvoer gebracht. Zijn hiervoor financiële middelen begroot en zo ja, hoe groot is dat budget?	Het budget voor Langer Thuis Wonen is € 75.000 voor de jaren 2019, 2020 en 2021
109	PvdA	Op blz 89 verwijst het college ook bij dit beleidsterrein naar de stijgende kosten voor jeudhulp. De komende jaren is echter een bedrag begroot dat lager is dan het gerealiseerde resultaat 2018. Kan het college verklaren waarom dat het geval is?	Ja dat kan worden verklaard. In de werkelijke lasten voor 2018 is op dit taakveld ook een bedrag van in totaal € 100.000 opgenomen als subsidie Algemeen Meldpunt Kindermishandeling en Jeugd Preventie team aan de RDOG. Dit bedrag is met ingang van 2019 betrokken in de regulier bijdrage aan de RDOG en is verantwoord op taakveld 7.1. In 2018 zijn hogere kosten gerealiseerd voor het Landelijk Transitie Arrangement (VNG), de hoogte van deze kosten fluctueert jaarlijks. Daarnaast was er in 2018 nog sprake van een relatief groter aandeel in rekeningen over voorgaande boekjaren.
110	PvdA	Het college streeft naar een energieneutraal Voorschoten in 2030. In 2020 verschijnt het milieubeleidsplan. Veel gemeentes (zie bijeenkomst VG 8 oktober j.l.) zien de energietransitie als topprioriteit hoewel weinige dit in 2030 denken te realiseren. Veel gemeentes reserveren hiervoor aanzienlijke bedragen. In algemene zin vraagt de PvdA zich af hoe het college deze ambitie wil realiseren. meer in het bijzonder heeft de PvdA de volgende vragen: 1) Is het college voornemens in het milieubeleidsplan concrete mijlpalen op te nemen met tussentijdse streefdoelen voor de periode 2020 - 2028 (met 2030 als einddoel), met een beschrijving van de werkwijze om die streefdoelen te bereiken en de middelen die daartoe zullen worden aangewend, 2) Is het college voornemens in het milieubeleidsplan de tussendoelen op te nemen die aan het eind van deze collegeperiode moeten zijn gerealiseerd, 3) welke middelen worden in de programmabegroting 2020 gereserveerd voor de uitvoering hiervan? 4) Is het college voornemens in het milieubeleidsplan <u>realistische</u> ambities te formuleren die ook door Voorschotenaren als zodanig worden herkend? 5)Hoe wil college het percentage hernieuwbare electriciteit van 2017 tot 2030 verhogen van 2.7% (blz 98) naar 100%?	In het Milieubeleidsplan (MBP) zal het college ingaan op de wijze waarop zij invulling geeft aan de ambitie. De middelen benodigd voor de uitvoering van het Milieubeleidsplan zullen in de kadernota worden aangegeven. In het proces van het opstellen van het MBP is tevens rekening gehouden met inbreng vanuit de samenleving.
111	OvdA	Er worden wederom middelen gereserveerd voor een communicatieplan gericht op het gescheiden inzamelen van afval. Eerder is gebleken dat ambities niet realistisch waren. Wordt lering getrokken uit eerdere vormen van communicatie die niet tot het gewenste effect hebben geleid? Hoe schat het college het effect van deze maatregel in?	Het beïnvloeden van gedrag vraagt om herhaling en geduld. De communicatie wordt continu afgestemd op signalen uit de samenleving en behaalde resultaten. De verwachting is dat gerichte communicatie bijdraagt aan het normaliseren van het gescheiden inzamelen van grondstoffen.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
112	PvdA	1) Welk deel van de 300 nieuwe woningen in vier jaar (blz 8) heeft betrekking op sociale huurwoningen? 2)Hoeveel van deze 300 woningen worden in deze collegeperiode gebouwd? 3)Hoe verhoudt dit aantal zich tot het aantal woningen op blz 24 van de 'actualisatie woonvisie 2019 - 2022'?	1. Het college is een overzicht aan het voorbereiden van alle woningbouwprojecten, de planning hiervan, de typologie en prijsklasse. Als basis wordt binnen projecten 25% sociale huur (woonvisie 2019 - 2022) of 15% sociale koop en 15% sociale huur gehanteerd (woonvisie 2016 - 2020). In maart van het komende jaar wil het college de detailprogrammering gezamenlijk met verschillende indicatoren met betrekking tot de woningmarkt aan de raad presenteren. 2. Het college gaat er vanuit dat vanaf 2021, enkele jaren minimaal 100 woningen gebouwd gaan worden (denk aan de projecten Starrenburg III, Beresteijn, Intratuin, Segaar-Arsenaal en projecten die onderdeel uitmaken van de Duivenvoordencorridor zoals Roosenhorst en Noordveer. 3. Op p.24 van de actualisatie van de woonvisie wordt aangegeven dat er circa 150 woningen toegevoegd moeten worden aan het sociale programma. Binnen het accommodatiebeleid wordt gekeken waar deze extra 150 sociale huurwoningen mogelijk gefaciliteerd kunnen worden. Zie ook de beantwoording op de vragen 8, 59, 76 en 77.
113		Hoe moet de beleidsindicator nieuw gebouwde woningen worden geïnterpreteerd? Immers, als de eenheid het aantal per 1.000 woningen is, dan zou het getal 100 in 2020 kunnen worden begrepen als 100 op 1.000 oftewel circa 1.200 nieuwe woningen.	De eenheid per 1.000 woningen is niet correct, dit is niet aan de orde. Het streven is dat er jaarlijks circa 100 woningen gebouwd worden.
114	PvdA	Eén van de grootste financiële risico's betreft de gevolgen van de oriëntatie op de Leidse regio voor de WODV en de kosten die dat ten gevolg heeft voor een eventuele reorganisatie van de WODV? Waarom is het college van mening dat dit geen onderdeel uitmaakt van de top 10 belangrijkste risico's?	De de gevolgen van de oriëntatie op de Leidse regio voor de WODV en de kosten die dat ten gevolg heeft voor een eventuele reorganisatie van de WODV betreffen geen risico maar een gevolg van mogelijke besluitvorming.
115	PvdA	Op 14 oktober (tafeltjesavond) is meegedeeld dat de woonlasten van huurders in 2020 met 4.3% omhoog gaat en de woonlasten van eigenaren met 3.5%. Dit zijn beduidend hogere percentages dan de te verwachten inflatie in 2020. Hoe moet deze stijging worden begrepen in relatie tot de uitspraak op blz 108 dat de lokale lastendruk gelijk blijft?	In het voorbeeld is een overzicht gegeven van de lokale lasten met onderscheid tussen huurders (rioolheffing/afvalstoffenheffing) en aangevuld bij eigenaren uitgaande van een gemiddelde WOZ-waarde. Op blz 108 is vermeld dat de lokale lastendruk in reële termen gelijk blijft, waarbij uitgegaan wordt dat leges en rechten kostendekkend zijn (dit betreft een beleidsuitgangspunt). De leges en rechten zijn met het inflatiepercentage toegenomen. Jaarlijks worden de tarieven van riool en afval bepaald op basis van maximaal 100% kostendekkendheid. Op 16 mei 2019 is het IWKp 2019-2023 vastgesteld, hiermee is rekening gehouden in de begroting en dit heeft een stijging tot gevolg. De verhaalbare kosten afvalstoffenheffing stijgen, zoals genoemd in de paragraaf lokale heffingen, deze hogere kosten worden (deels) doorberekend in de tarieven.
116	PvdA	Het tariefverschil tussen één- en meerpersoonshuishoudens is klein. Acht het college dit geringe tariefverschil in overeenstemming met het principe 'de vervuiler betaalt'.	Ja. De verhaalbare kosten worden omgeslagen over het aantal woningen, deze systematiek leidt tot een uiteindelijke opbrengst en verdeling lasten. Een deel van de kosten heeft direct betrekking op de aangeboden hoeveelheid huisvuil. Daalt de aangeboden hoeveelheid afvalstoffen, dan zullen ook de daarmee samenhangende kosten dalen. Op basis van deze overwegingen is verschil aangebracht in het tarief één en meerpersoonshuishouden omdat de gedachte is dat éénpersoonshuishoudens minder afvalstoffen produceren. Het verschil is echter klein omdat voor een groot deel van de kosten geldt dat deze niet toe- of afnemen als de hoeveelheid aangeboden afvalstoffen toe- of afneemt.
117	PvdA	Uit de voetnoot* bij tabel 23 blijkt dat 117.000 gedekt wordt uit de precariobelasting. Uit de toelichting blijkt dat de heffing met 2,2% wordtverhoogd. Is in de meerjarenraming al rekening gehouden met het wegvallen van de dekking uit de precario? Is de 2.2% verhoging op basis van het IWKP? Is dit % inclusief 1.4 % inflatie?	Ja, daar is rekening mee gehouden. De 2,2% verhoging is geen verhoging van het tarief op zich, dit is de uitkomst van de geraamde opbrengst rioolheffing, deze opbrengst is inclusief het inflatiepercentage.
118	PvdA	Waardoor wordt de stijging in de raming bouwgrond exploitaties in 2020-2022 verklaard?	De ontwikkeling van de MPG (bouwgrondexploitatie) is op basis van de geplande uitgaven en verkoopopbrengsten in de tijd. Tot en met 2021 zijn de lasten per saldo nog hoger dan de opbrengsten. Na 2021 slaat dit om.
119	PvdA	Volgens tabel 59 wordt 197 onttrokken aan de reserves kapitaallasten. Met welke onttrekkingen in tabel 57 correspondeert dit bedrag? Waarom worden de kapitaallasten voor deze activiteiten gedekt uit de reserve kapitaallasten?	Zie bijlage 1 bij de antwoorden voor onderbouwing. Dekking uit de kapitaallasten reserve vindt plaats conform besluitvorming hierover.
120	PvdA	Waarom is voor het totaal van de Algemene uitkering voor de jaren 2022 en 2023 een hoger bedrag van (afgerond) k€ 342 resp. k€ 446 dan vermeld op pag. 2 van de Informatiebrief (meicirculaire) van 9 juli 2019?	De genoemde verschillen treft u aan onder onderdeel G van de bijlage algemene uitkering, regel Jeugdhulp, extra middelen voortgezet na 2021. In de informatiebrief van de meicirculaire werd er van uitgegaan dat de extra middelen voor de Jeugdhulp tot en met 2021 zouden lopen. In de zgn. richtlijnenbrief van 5 juli 2019 zijn het ministerie van BZK, VNG en de provinciale toezichthouders overeengekomen dat hoewel er nog niet zeker is dat de Jeugdhulpmiddelen ook structureel, dus d.w.z. miv 2022, beschikbaar gesteld gaan worden, het aan gemeenten is te bepalen of zij dit wel ramen in de vorm van een stelpost op ten hoogste het niveau van deze uitkering voor 2021. Het besluit over het daadwerkelijk wel/niet beschikbaar komen van de middelen wordt door een volgend kabinet genomen maar VNG verwacht dat het aan de extra middelen ten grondslag liggende hogere uitgavenniveau in elk geval gedeeltelijk van structurele aard is en dat de beschikbaarstelling van structurele middelen daarmee overeen zal gaan stemmen. Deze mutatie is overigens ook bovenaan blz. 39 toegelicht. Zie ook antwoord 42.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
121	D66	Post onvoorzien: Wat is het nut van deze kleine post? Waarom niet toevoegen aan de algemene reserves?	Het is verplicht op grond van de BBV om een post onvoorziene uitgaven op te nemen in de begroting.
122	D66	Tekst staat er dubbel in (zie p. 29)	Er is inderdaad sprake van tekstuele herhaling.
123	D66	03 Apparaatkosten: wat is de verklaring voor de stijging van euro 270,- (2018) naar euro 308,47 (2019)?	In de begroting 2019 is hierover het volgende opgenomen: "Op het taakveld Overhead is een toename van de lasten te zien van € 850.000. Deze toename wordt bijna volledig veroorzaakt door de toerekening van uren en kosten vanuit de WODV. Voor een deel is deze toename het gevolg van de daadwerkelijke toename van de bijdrage aan de WODV op basis van de Begroting 2019-2022. Daarnaast heeft een urenverschuiving plaatsgevonden tussen het taakveld Overhead en andere taakvelden in de begroting, met name het taakveld 0.1 Bestuur. Dit laatste heeft budgettair gezien geen effect op de begroting". Deze stijging van de lasten resulteert in een hoger bedrag aan apparaatskosten.
124	D66	Kan de OZB-stijging worden uitgesplitst naar: a) volume component, b) prijsstijgingscomponent (waardestijging ontroerend goed) en c) tariefcomponent?	Op blz. 108 / is aangegeven dat de opbrengst OZB Niet woningen stijgt met 18K in 2020 t.o.v. 2019. De OZB opbrengst is de basis waarover het volume aan aansluitingen (met de totale WOZ waarden) wordt berekend. Het tarief wordt bepaald door de geraamde opbrengst OZB te delen door het totaal van de WOZ-waarden. Een specifiek volume- / prijsstijgings- en tariefcomponent is niet te bepalen.
125	D66	Bij nr. 36 'nieuw gebouwde woningen' staat als eenheid 'Aantal per 1.000 woningen', vervolgens staat er voor 2020 het aantal '100' genoemd. Dit zou betekenen dat we 10% van onze totale woningvoorraad gaan bijbouwen. Kan dit cijfer worden gecorrigeerd naar de werkelijk bedoelde waarde?	De eenheid per 1.000 woningen is niet correct, dit is niet aan de orde. Het streven is dat er jaarlijks circa 100 woningen gebouwd worden.
126		Er wordt gesproken dat 'In de Duivenvoordecorridor natuur- en landschapswaarde worden hersteld; de nieuwe woningen op Roosenhorst en Noortveer worden zorgvuldig ingepast'. Vraag: De voorgenomen bouw van Starrenburg III grenst aan de Duivenvoordecorridor. Kan het college aangeven of bij deze plannen ook rekening gehouden wordt met de bijzondere natuur- en landschapswaarden van de Duivenvoordecorridor?	De geplande wijk Starrenburg III grenst aan de bebouwing van Voorschoten. Bij het ontwerp van de wijk zijn uitgangspunten, de aanwezige sloten en de ligging aan de Vliet. Starrenburg III grenst niet aan Roosenhorst, maar is in feite een uitbreiding van de bebouwde kom. In de structuurvisie, groenstructuurvisie en het ontwikkeldocument Starrenburg III is als overgang naar het open landschap aan de zuidrand van Starrenburg III een groene zoom opgenomen. Bij Roosenhorst gaat om bebouwing in het landelijk gebied en dit verschilt hiermee van Starrenburg III. Bij bebouwing in het landelijk gebied is daarom rekening gehouden met en aangesloten bij de aanwezige natuur- en landschapswaarden van de Duivenvoordecorridor. Een goede landschappelijke inpassing is onderdeel van de planontwikkeling.
127		De komende periode zal de uitwerking hiervan nóg duidelijker vorm krijgen en zal er een concretiseringsslag gemaakt worden in acties en in tijd'. Vraag: Kan het college meer specifiek aangeven wat wordt verstaan onder 'de komende periode'? Welk tijdspad wordt hieraan gekoppeld?	In het Milieubeleidsplan (MBP) zal het college ingaan op de wijze waarop zij invulling geeft aan de ambitie. De middelen benodigd voor de uitvoering van het Milieubeleidsplan zullen in de kadernota worden aangegeven. In het proces van het opstellen van het MBP is tevens rekening gehouden met inbreng vanuit de samenleving.
128		laatste alinea: 'Het niet uitvoeren van planmatig onderhoud kan leiden tot mogelijke vervolgschade. Omvang is niet te kwantificeren. Inhaalslag kan noodzakelijk zijn.' Vraag: Waarom is dit risico niet in de inleiding benoemd?	In de inleiding zijn de grotere aspecten voor het komende jaar beschreven. De risico's zijn benoemd in de paragraaf weerstandsvermogen en risico beheersing. Dit risico valt onder het punt onderhoud kapitaalgoederen (pagina 121)
129		De toekomst van de vrijwillige brandweer in NL is in gevaar door EU-regels, die het vergoeden van vrijwillige brandweermannen verplichten. Vraag: Is dit risico in kaart gebracht door de gemeente Voorschoten? Hoe wordt hierop geanticipeerd?	Het vraagstuk en de potentiële risico's zijn bekend en hebben onze aandacht. De lijn is dat op landelijk niveau door Brandweer Nederland wordt gekeken naar dit ingewikkelde vraagstuk. De gemeenten en de veiligheidsregio volgen dit traject. Eerst moet landelijk meer duidelijk zijn alvorens regionaal gemeenten en Veiligheidsregio hierin een standpunt kunnen innemen. We zijn ons bewust dat deze EU regel veel geld kan gaan kosten, maar op geen enkele manier kan nu al een uitspraak worden gedaan over de hoogte daarvan. Ook inhoudelijke opties worden nog meegenomen in dit traject.

Toezeggingen in de cie.

Nr.	Fractie	Vraag	Antwoord
	VVD	Toezegging college vraag met betrekking tot investeringsruimte schriftelijk te beantwoorden	In de Nota schuldenbeheersing is afgesproken de omvang van de totale schuld, dus de lange èn korte schuld, niet meer te laten oplopen dan € 53 mln. Uitgaande van een geëxtrapoleerd jaarlijks gemiddeld vervangingsinvesteringentotaal van € 2,6 mln. wordt die grens bereikt als van 2020 tot en met 2029 jaarlijks gemiddeld een kleine € 1,8 mln. aan aanvullende investeringen wordt gerealiseerd (dus boven de in het meerjarenperspectief opgenomen investeringsplan). Omdat deze € 17,8 mln. investeringsruimte nog niet concreet is ingevuld zijn de daaruit voortvloeiende bedragen nog niet in het voorliggende meerjarenperspectief verwerkt. Naast een financieringsplafond zoals overeengekomen in de nota schuldenbeheersing geldt er ook een investeringsplafond. In iedere begroting en de meerjarenramingen wordt de omvang van de afschrijvingslasten berekend en opgenomen. De gevolgen van investeringen sorteren met name op de langere termijn hun effect. Het sinds 2014 ingestelde investeringsplafond beoogt de afschrijvingslasten te maximeren om de lasten voor de exploitatie op een aanvaardbaar niveau te houden. Het maximale bedrag wat beschikbaar is aan afschrijvingslasten voor nieuwe investeringen is jaarlijks € 100.000. De investeringen ten laste van de zogenaamde “gesloten exploitaties” (Riool en afval) blijven buiten beschouwing voor het investeringsplafond. Binnen het afschrijvingsplafond is er in 2021 nog ruim € 60.000 aan ruimte, oplopend naar ruim € 300.000 in 2024.
	PvdA	door het abonnementstarief worden er meer aanvragen verwacht, maar we hebben de uitgaven verlaagd	In de kadernota 2018, vastgesteld in de zomer van 2019, is er reeds voorgesorteerd op het kostenverhogende effect van de invoering van het abonnementstarief (de verwachte uitgaven voor Wmo begeleiding en huishoudelijke ondersteuning zijn hoger geraamd). De verwachting is nu dan ook dat het hogere aantal aanvragen niet leidt tot een overschrijding van het budget. In de tabel op blz 91 van de begroting is een daling van de lasten te zien op taakveld 6.71. Dit is echter het gevolg van een bijstelling van de verwachte urenbesteding aan de taken in dit taakveld ten gunste van de maatwerkvoorzieningen in taakveld 6.6 en de reeds eerder geraamde stijging van de onttrekking aan de reserve sociaal domein voor beschermd wonen en de preventieve begeleiding statushouders.